

Vreme: 20.07.2026 17:11

Medij: ekspres.net

Link: <https://ekspres.net/biznis/krvavi-uspon-imperije-sad-20-7-2026>

Autori: Ekspres.net

Teme: Svetska banka

Naslov: Krvavi uspon imperije SAD

22104

Verujem da je mali broj ljudi u Srbiji pročitao dragocenu knjigu Amerikanca Džona Perkinsa "Ispovesti ubice ekonomija". Ovo hrabro svedočenje učesnika tajnih operacija Sjedinjenih Američkih Država, najveće imperije u istoriji čovečanstva, apsolutno pobija zablude mnogih da su SAD već dugo klevka moderne demokratije jer svedoči o krvavom usponu imperije. Sintagma "ubice ekonomija" malo je rogovatna kovanica, što svakako ne umanjuje vrednost ove knjige, koja je u SAD objavljena 2004. godine, a u Srbiji štampana 2012, u izdanju Izdavačke kuće "Plato". Izdavač srpskog izdanja u napomenama beleži: "U ovim zapanjujućim memoarima Džon Perkins priča o svom putovanju od voljnog sluga imperije, do strastvenog advokata potlačenih. Tajno regrutovan od strane američke agencije za nacionalnu bezbednost (NSA) i na platnom spisku međunarodne firme za konsalting (EHM - Economic Hit Men), putuje po svetu - u Indoneziju, Panamu, Ekvador, Kolumbiju, Saudijsku Arabiju, Iran i mnoge druge strateški značajne zemlje. Posao mu je da nametne politiku koja promoviše interese američke korporatokratije (koalicije sastavljene od vlade, banaka i korporacija), obećavajući umanjene stope siromaštva - politiku koja je dovela do antiamerikanizma. Perkinsonova istorija obelodanjuje na šta su sve spremni on i njegove kolege ubice ekonomija. On objašnjava, na primer, kako je učestvovao u nametanju tajne šeme pomoću koje su potrošene milijarde 'naftnih dolara' Saudijske Arabije koje su se automatski slivale nazad u američki budžet. Perkins otkriva tajne imperijalističke kontrole nad kojima se zasnivaju neki od najdrastičnijih događaja u skorašnjoj istoriji, kao što su pad iranskog šaha, smrt panamskog predsednika Omara Torihosa i američke invazije na Panamu i Irak. 'Ispovesti ubice ekonomija' opisuje tajne unutrašnje mehanizme sistema koji podstiče globalizaciju i dovodi na ivicu siromaštva milione ljudi širom sveta. Ova izvanredna istinita priča otkriva spletke, korupciju i aktivnost američke vlade o kojima se vrlo malo zna, a koje ostavljaju strašne posledice na američku demokratiju, kao i na ostatak sveta."

Džon Perkins u predgovoru knjige piše "Ubice ekonomije (EHM) vrlo su dobro plaćeni profesionalci koji na prevaru uzimaju milijarde dolara od država širom sveta. Oni prebacuju novac iz Svetske banke, Agencije SAD za međunarodni razvoj (USAID) i drugih stranih agencija za 'pomoć' u kasu ogromnih korporacija i džepove nekoliko imućnih porodica koje drže pod kontrolom Zemljine prirodne resurse. Njihovo oružje su, između ostalog, lažni finansijski izveštaji, namešteni izbori, podmićivanje, iznuđivanje, seks i ubistva. Oni igraju igru staru koliko i imperije, koja je poprimila nove, zastrašujuće dimenzije. Ja to najbolje znam, bio sam jedan od njih."

Ovo sam napisao 1982. godine kao početak knjige s radnim naslovom 'Savest ubice ekonomija'. Knjiga je bila posvećena predsednicima dveju država, koji su bili moji klijenti, koje sam poštovao i smatrao srodnim dušama: Haimeu Roldosu, predsedniku Ekvadora, i Omaru Torihosu, predsedniku Paname. Obojica, tek što su poginula u strašnim avionskim nesrećama. Njihove smrti nisu bile nesrećni slučajevi. Ubijeni su jer su se suprotstavili bratstvu korporacijskih, vladinih i bankarskih glavešina čiji je cilj globalna imperija. Mi (EHM) nismo uspeali da ih obratimo pa je na naše mesto došla druga vrsta plaćenih ubica, šakali koje je odobrila CIA i koji su nama uvek bili za petama.

Ubedili su me da prestanem da pišem knjigu. Započinjao sam je još četiri puta u narednih dvadeset godina. Svaki put na moju odluku da ponovo počnem uticali su trenutni događaji u svetu, invazija SAD

Vreme: 20.07.2026 17:11

Medij: ekspres.net

Link: <https://ekspres.net/biznis/krvavi-uspon-imperije-sad-20-7-2026>

Autori: Ekspres.net

Teme: Svetska banka

Naslov: Krvavi uspon imperije SAD

na Panamu 1989. godine, Prvi zalivski rat, Somalija i uspon Osame bin Ladena. Ipak, pretnje i podmićivanja uvek bi me ubedili da prestanem.

U 2003. godini, predsednik velike izdavačke kuće, koja je u vlasništvu moćne međunarodne korporacije, pročitao je radnu verziju onoga što je tada već bilo 'Ispovest ubice ekonomija'. Opisao ju je kao 'snažnu priču koja mora biti ispričana'. Onda se tužno osmehnuo, odmahnuo glavom i rekao mi da ne sme da rizikuje objavljivanjem knjige jer se rukovodioci u sedištu kompanije mogu pobuniti. Savetovao mi je da sve pretvorim u fikciju. 'Mogli bi vas reklamirati kao romanopisca, poput Džona le Kareja ili Grejama Grina.'

Ali, ovo nije fikcija. To je istinita priča o mom životu, jedan hrabri izdavač, koga ne poseduje međunarodna korporacija, pristao je da mi pomogne da je ispričam.

Ova priča mora biti ispričana. Živimo u vreme strašne krize i izvanrednih mogućnosti. Priča ovog ubice ekonomija jeste priča o tome kako smo došli do ovde i zašto se trenutno suočavamo s krizom koja deluje nerešivo. Ova priča mora biti ispričana jer jedino spoznajom naših grešaka iz prošlosti možemo da iskoristimo buduće prilike, jer se 11. septembar dogodio, baš kao i drugi rat u Iraku, jer pored tri hiljade ljudi koji su poginuli 11. septembra 2001. godine u terorističkom napadu, još dvadeset četiri hiljade umire od gladi i drugih sličnih razloga. Zapravo, dvadeset četiri hiljade ljudi umire svakog dana jer ne mogu da nabave hranu za život. I što je najvažnije, ova priča mora biti ispričana jer danas, prvi put u istoriji, jedna nacija ima mogućnost, novac i moć da sve promeni. A to je nacija kojoj sam služio kao EHM, Sjedinjene Američke Države.

Šta me je na kraju ubedilo da ignorišem pretnje i podmićivanja?

Kratak odgovor jeste da je moja jedinica Džesika diplomirala i samostalno se otisnula u svet. Kada sam joj nedavno ispričao da razmišljam o objavljivanju knjige i podelio svoje strahove s njom, rekla mi je: 'Ne brini, tata. Ako te uhvate, ja ću nastaviti tamo gde si stao. Moramo to uraditi zbog unuka koje ću ti, nadam se, jednog dana podariti.'

Džon Perkins zahvaljuje na podršci svih koji su mu pomogli da objavi ovu knjigu, najpre supruzi Vinifred, ćerki Džesiki, izdavaču "Beret-Keleru" i mnogim rođacima i saradnicima.

"Dok sam ja bio ubica ekonomija, bio sam deo relativno male grupe. Ljudi koji su danas u tim ulogama brojniji su nego pre. Imaju eufemistične nazive i koračaju hodnicima 'Monsanta', 'Dženeral elektrika', 'Najkija', 'Dženeral motorsa', 'Volmarta' i skoro svake druge velike korporacije u svetu. U pravom smislu reči, 'Ispovest ubice ekonomija' jeste njihova priča koliko i moja priča."

Posle završetka studija na Bostonskom univerzitetu, Džon Perkins, zahvaljujući porodičnom poznaniku iz NSA (čika Frenki), posle završene obuke, kao član mirovnih snaga našao se u Ekvadoru, septembra 1968, kada je imao samo 23 godine. Radoznao i nemirnog duha, obilazio je naftne bušotine (Ekvador je plivao na nafti), urođenike i razmišljao o tome kako su ovi urođenici, koji žive od lova i biljaka, očuvali svoj autentični život. Na čudan način se srodio sa njima.

"Beležio sam na svojoj pisačkoj mašini skoro svakodnevna zapažanja i pravio određene analize. Međutim, jednoga dana, Einar Griv, čovek u poslovnom odelu, sleteo je na pistu, koja se nalazila u našoj zajednici. On je bio zamenik predsednika u 'Čes T. Mejnu', internacionalnoj konsultantskoj firmi, koja je svoje delatnosti držala u strogoj tajnosti i koja je bila zadužena za procenu valjanosti ideje da Svetska banka pozajmi Ekvadoru i susednim zemljama milijarde dolara za izgradnju hidroelektrana i razne druge infrastrukturne projekte. Einar je takođe bio i pukovnik u rezervi Armije SAD.

Pričali smo o prednostima rada za kompaniju kao što je 'Mejn'. Kada sam spomenuo da me je pre nego što sam stupio u mirovne snage prihvatila NSA, kao i to da sam razmatrao mogućnost povratka njima, rekao mi je da je i on ponekad radio kao obaveštajac tamo. Zatim me je značajno pogledao, što me je navelo na razmišljanje o mogućnosti da je deo njegovog zaduženja bilo i to da proceni moje sposobnosti...

Proveli smo nekoliko dana u Ekvadoru zajedno, a kasnije smo komunicirali poštom. Zamolio me je da mu pošaljem izveštaje o ekonomskom prosperitetu Ekvadora. U rasponu od godinu dana, napisao sam oko 15 opširnih izveštaja Einaru. U njima sam spekulisao o ekonomskoj i političkoj budućnosti Ekvadora, ocenio da je frustracija domorodaca prema naftnim kompanijama sve veća i objasnio da se oni protive svim mogućim pokušajima takvih kompanija da ih uvuku u vrtlog modernog sveta.

Kada se moja turneja sa mirovnim snagama završila, Einar me je pozvao na razgovor za posao u 'Mejnov' štab u Bostonu. Tokom privatnih sastanaka objasnio mi je da je 'Mejnova' primarna delatnost zapravo inženjering, ali da je njihov najveći klijent, Svetska banka, počeo da insistira da se zapošljava što veći broj ekonomista koji će raditi na ekonomskim prognozama i određivati eventualnu izvodljivost i obim budućih projekata. Rekao mi je u poverenju da je pre mene zaposlio trojicu akreditovanih

Vreme: 20.07.2026 17:11

Medij: ekspres.net

Link: <https://ekspres.net/biznis/krvavi-uspon-imperije-sad-20-7-2026>

Autori: Ekspres.net

Teme: Svetska banka

Naslov: Krvavi uspon imperije SAD

ekonomista s visokim kvalifikacijama, dvojicu sa doktoratima, jednog s mastersom, ali da su se pokazali kao potpuni promašaji na ovom zadatku.

Niko od njih, rekao je, nije mogao da podnese ni samu zamisao da će prognozirati ekonomsku situaciju u zemljama u kojima pouzdane statistike nisu dostupne. Niko od njih čak nije mogao da ispoštuje onaj deo ugovora kojim se zahtevalo da putuju na udaljena odredišta poput Egipta, Ekvadora, Indonezije, Irana i da tamo intervjuišu lokalne lidere kako bi procenili mogućnost ekonomskog razvoja tih regiona. Jedan od njih doživeo je čak nervni slom u nekom izolovanom selu u Panami...

'Iz tvojih pisama vidim da ti ne smeta da rizikuješ čak i kada ne postoje pouzdani podaci o nečemu. A budući da si živio u Ekvadoru, ubeđen sam da bi preživio bilo gde.' Rekao mi je da je otpustio jednog ekonomistu i da je spreman da to uradi i s preostalom dvojicom, ako ja prihvatam posao. I tako sam te 1971. godine dobio ponudu za posao ekonomiste u 'Mejnu'. Tek što sam napunio 26. Konsultovao sam se sa Eninom porodicom.

Vrtelo mi se u glavi nekoliko nedelja i ego mi je porastao. Stekao sam bačelor diplomu na BU... Sebe sam zamišljao kao zanosnog tajnog agenta koji odlazi u egzotične zemlje, ispija koktele kraj hotelskih bazena, okružen zanosnim lepoticama u bikinijima."

U drugom poglavlju, na strani 39 knjige "Ispovest ubice ekonomija" Džon Perkins piše kako je sa oduševljenjem dočekao posao ekonomiste u "Mejnu". On je to jasno naznačio naslovom "Odluka za ceo život". Piše da bi se u pravničkom žargonu "Mejn" mogao nazvati privatnom korporacijom. Otprilike pet odsto od dve hiljade zaposlenih je posedovalo kompaniju. O njima se govorilo kao o partnerima ili saradnicima, a i bili su na vrlo zavidnim položajima i dobro su zarađivali. Diskrecija je bila njihovo glavno obeležje; sarađivali su sa vrhom države i ostalim vladinim funkcionerima.

"Razgovor sa novinarima je tabu tema, a posledica toga je bila da skoro niko izvan 'Mejna' nije ni čuo za nas, iako su mnogi bili upoznati sa našom konkurencijom kao što su 'Artur D. Litl', 'Ston i Vebster', 'Braun i Rut', 'Halibarton' i 'Behtel'. Termin konkurencija koristim prilično slobodno, zato što je u suštini 'Mejn' bio liga za sebe...

Ubrzo sam obavešten da je moj prvi zadatak Indonezija i da ću biti deo tima od nas deset koji će napraviti energetske master plan za ostrvo Javu. Znao sam takođe da su Einar i ostali koji su diskutovali o poslu sa mnom bili nestrpljivi da me ubede da će ekonomija Jave procvetati, i da ako hoću da se istaknem kao dobar prognostičar (a samim tim da mi bude ponuđeno unapređenje), moram izneti prognoze koje upravo to demonstriraju.

Einar je često išao na putovanja, koja nisu trajala duže od dva-tri dana. Niko nije mnogo pričao o njemu niti je izgledalo da neko zna kuda je otišao. Kad je bio u kancelariji, često me je zvao da nakratko popričamo uz kafu. Pitao me je za moju suprugu En i za našu mačku te kako nam se dopada novi stan. 'Mejn' je bio mačo korporacija, samo su četiri žene držale visoke položaje te 1971. godine. Oko 200 žena bile su sekretarice.

Jednoga dana privlačna brineta je ušla u moju kancelariju i sela naspram mene. Izgledala je vrlo prefinjeno u tamnozelenom kostimu. Po mojoj proceni, bila je starija od mene nekoliko godina, ali sam se trudio da ne obraćam previše pažnju na nju, da budem ravnodušan. Posle nekoliko minuta, bez ijedne reči gurnula je prema meni otvorenu knjigu. U njoj je bila neka tabela s podacima koje sam tražio o Kuvajtu, kao i biznis karticu sa njenim imenom - Klodin Martin, njenom titulom - 'specijalni konsultant, Chas. T. Main, Inc.' Pogledao sam u njene nežne zelene oči, a ona mi je pružila ruku.

"Zamolili su me da vam pomognem u obuci", rekla je. Nisam mogao da poverujem da mi se to stvarno događa.

Sledećeg dana sastali smo se u njenom stanu u Bikon ulici, samo nekoliko blokova dalje od glavnog sedišta Meknovog Prudenšal centra. Tokom prvog časa, objasnila mi je da je moj položaj vrlo neuobičajen i da sve mora biti strogo poverljivo. Rekla mi je da mi niko nije pružio pojedinosti o mom poslu zato što niko nije bio ovlašćen za to, sem nje. Onda me je obavestila da je njen zadatak da me oblikuje u ubicu ekonomije.

Samo ime asociralo me je na stare krimi romane. Bio sam posramljen nervoznim smehom koji mi se otragao. Nasmejala se i uverila me je da je humor jedan od razloga zbog kojih su uopšte i koristili taj izraz. 'Ko bi to uopšte i shvatio ozbiljno?', upitala je.

Priznao sam da nisam imao pojma o ulozi ubica ekonomija. 'Nisi jedini', nasmejala se. 'U ovom prljavom poslu mi smo retka vrsta. Niko ne sme ništa znati o vašoj umešanosti, čak ni vaša žena.' Zatim se uozbiljila. 'Biću potpuno iskrena prema vama, naučiću vas sve što mogu tokom sledećih nekoliko nedelja. Onda će na vama biti izbor. Vaša odluka je konačna. Kad jednom uđete, ostajete zauvek.' Kasnije se retko služila punim nazivom, mi smo jednostavno bili EHM.

Vreme: 20.07.2026 17:11

Medij: ekspres.net

Link: <https://ekspres.net/biznis/krvavi-uspon-imperije-sad-20-7-2026>

Autori: Ekspres.net

Teme: Svetska banka

Naslov: Krvavi uspon imperije SAD

Sada znam ono što tada nisam - da je Klodin u potpunosti iskorišćavala slabosti koje joj je moj profil Agencije za nacionalnu bezbednost (NSA) otkrio. Ne znam ko joj je obezbedio te informacije - Einar, kadrovsko odeljenje 'Mejna' ili neko drugi... Njen pristup, kombinacija fizičkog zavođenja i verbalne manipulacije, bio je skrojen specijalno za mene, a ipak se uklapao u okvire standardne procedure kakve sam viđao kad god su uložili i pritisci da se sklope unosni poslovi visoki. Znala je od samog početka da ne bih ugrozio svoj brak otkrivajući naše tajne aktivnosti. Takođe je bila brutalno iskrena kad je bilo reči o tamnoj strani koja će se očekivati od mene.

Nisam imao pojma ko ju je plaćao, iako nisam imao nikakav razlog da sumnjam da to nije bio 'Mejn', onako kako je pisalo na njenoj kartici. U to vreme bio sam isuviše naivan, zastrašen i zasenjen da bih postavljao pitanja koja mi se danas čine sasvim očiglednim.

Klodin mi je rekla da postoje dva primarna cilja mog posla. Prvi, da opravdam ogromne internacionalne pozajmice koje su vodile novac natrag do 'Mejna' i drugih nacionalnih kompanija (kao 'Brehtel', 'Halibarton', 'Ston i Vebster', 'Braun i Rut') preko ogromnih inženjerskih projekata. Drugi, da nastojim da dovedem zemlje koje su uzele te pozajmice do bankrota, naravno pošto su uplatile 'Mejnu' i drugim izvođačima radova, tako da one zauvek ostanu u obavezi prema poveriocima i predstavljaju lake mete kada nam zatrebaju usluge, uključujući i vojne baze, glasove u UN, pristup nafti i drugim prirodnim resursima.

Rekla mi je da je moj posao da predvidim učinke investiranja milijardi dolara u neku zemlju. Tačnije, ja ću izraditi studije koje predviđaju ekonomski rast u razdoblju od dvadeset do dvadeset pet godina i procenjuju efekte raznih projekata. Primera radi, ako je odlučeno da se nekoj zemlji pozajmi milijardu dolara kako bi se njeni lideri ubedili da ne stupaju u savez sa SSSR-om, ja bih upoređivao prednosti investiranja novca u elektrane s prednostima investiranja u nacionalnu železnicu ili sistem telekomunikacija, ili bi neko mogao da mi kaže da se nekoj zemlji nudi mogućnost da se dobije moderna električna mreža, a na meni bi bilo da pokažem kako bi taj sistem rezultirao zadovoljavajućim ekonomskim rastom, da bih opravdao pozajmicu. Ključni faktor u svakom slučaju jeste bruto domaći proizvod. Projekat sa najvećim BDP-om pobeđuje. Ako je samo jedan projekat na razmatranju, onda bih morao da pokažem da bi njegov razvoj doneo izuzetne prednosti BDP-u.

Prećutna svrha svakog od tih projekata bilo je stvoriti velike prihode za izvođače radova i učiniti veoma srećnim svega šačicu bogatih i uticajnih porodica iz tih zemalja koje uzimaju kredite. I sve to dok obezbeđuje dugoročnu finansijsku zavisnost, a time i političku lojalnost vlada širom sveta. Što veća pozajmica, to bolje. Činjenica da bi teret kredita lišio najsiriromašnije građane zdravstvene zaštite, obrazovanja i drugih službi nije uzimana u obzir.

Klodin i ja smo otvoreno razgovarali o varljivoj prirodi BDP-a. Na primer, BDP može rasti čak i onda kada od njega profitira samo jedna osoba, recimo ona koja poseduje komunalno preduzeće, iako je veći deo populacije u dugovima. Bogati samo postaju bogatiji, a siromašni još siromašniji. Ipak sa stanovišta statistike, to predstavlja ekonomski napredak.

Većina zaposlenih u 'Mejnu', kao i većina američkih građana verovali su da mi činimo drugim zemljama uslugu tako što im gradimo elektrane, auto-puteve i luke. Naš školski sistem i štampa naučili su nas da sve naše postupke doživljavamo kao altruističke...

U roku od nekoliko meseci trebalo je da krenem na ostrvo Javu u Indoneziji, u to vreme opisano kao najnaseljenija nekretnina na planeti. Indonezija je sasvim slučajno bila naftom bogata muslimanska zemlja i klevka komunističke aktivnosti.

'To je sledeća domina posle Vijetnama', kako bi Klodin rekla. 'Moramo da pridobijemo Indonežane. Ako se pridruže komunističkom bloku, pa...', prstom je prevukla preko svog vrata i slatko se nasmešila. 'Hajde da jednostavno kažemo da vi morate doći do jedne veoma optimistične prognoze te ekonomije, kako će ona prosto da procveta posle svih tih elektrana i vodovoda koji će biti izgrađeni. To će omogućiti USAID-u i internacionalnim bankama da opravdaju pozajmice. Bićeš bogato nagrađen, naravno, i moći ćeš da nastaviš druge projekte na egzotičnim lokacijama. Ceo svet ti je na raspolaganju'. Potom me je upozorila na težinu moje uloge, 'Stručnjaci banaka će vas proganjati. Njihov posao je da pronađu rupe u vašim programima, to je ono za šta su plaćeni. Ako im uspe da vas prikažu lošim, to samo ide u njihovu korist.'

Jednog dana podsetio sam Klodin da 'Mejnov' tim koji šalju na Javu ima još deset članova. Upitao sam je da li i ostali prolaze kroz istu obuku kao i ja? Razuverila me je u to.

'Oni su inženjeri', rekla je. 'Oni dizajniraju elektrane, dalekovode, luke i puteve za dopremanje goriva. Vi ste onaj koji predviđa budućnost. Vaše prognoze određuju veličinu sistema koje dizajniraju, kao i veličinu zajma. Kao što vidite, vi ste ključ svega.'

Vreme: 20.07.2026 17:11

Medij: ekspres.net

Link: <https://ekspres.net/biznis/krvavi-uspon-imperije-sad-20-7-2026>

Autori: Ekspres.net

Teme: Svetska banka

Naslov: Krvavi uspon imperije SAD

Svaki put kad sam napuštao Klodin stan, pitao sam se da li radim pravu stvar. Negde u dubini duše sumnjao sam da ne činim dobro. Ali frustracije zbog moje prošlosti su me progonile. Izgledalo je da 'Mejn' nudi sve ono što mi je nedostajalo u životu, a ipak sam se iznova pitao da li bi Tom Pejn to odobrio. Na kraju, ubedio sam sebe da ću učenjem i sticajem novih iskustava biti u stanju sve to da razotkrijem - stara strategija 'čoveka iznutra'.

Kada sam podelio svoju ideju s Klodin, zbunjeno me je pogledala. 'Ne budite smešni. Jednom kad uđete u posao, više nikad ne možete van. Morate sami da donesete odluku, pre nego što uđete još dublje.' Razumeo sam je i to što je rekla uplašilo me je. Pošto sam otišao, prošetao sam Avenijom Komonvelt, skrenuo u ulicu Dartum i uveravao sebe da sam ja taj izuzetak od pravila.

Jednog popodneva, nekoliko meseci kasnije, Klodin i ja sedeli smo na divanu pored prozora i gledali kako sneg prekriva Ulicu Bikon. 'Mi smo jedan mali ekskluzivan klub', rekla je. 'Mi smo plaćeni, dobro plaćeni, da varamo zemlje širom planete za milijarde dolara. Veliki deo tvog posla je da ohrabriš svetske lidere da postanu deo široke mreže u službi promovisanja komercijalnih interesa SAD. Na kraju ti isti lideri bivaju uhvaćeni u mrežu dugova, tako obezbeđujući lojalnost. Možemo se osloniti na njih kada je u pitanju ispunjenje naših političkih, ekonomskih ili vojnih potreba kad god to poželim. Zauzvrat, ovi lideri dalje učvršćuju sopstvenu političku poziciju dajući svojim narodima industrijske parkove, elektrane i aerodrome. U međuvremenu, vlasnici američkih inženjerskih i građevinskih kompanija postaju izuzetno bogati.'

Tog popodneva, u idiličnoj atmosferi njenog stana, opuštajući se pored prozora dok se sneg kovitlao, saznao sam ponešto o istoriji profesije u koju sam nameravao da uđem. Klodin je opisala kako su kroz veći tok istorije imperije građene na temeljima vojnih sila ili same pretnje istih. Ali, po završetku Drugog svetskog rata i sa pojavom Sovjetskog Saveza i duhova nuklearnog holokausta, vojna rešenja jednostavno postala su previše rizična.

Odlučujući trenutak dogodio se 1951. godine kada se Iran pobunio protiv britanske naftne kompanije koja je eksploatisala iranski narod i prirodne resurse. Ta kompanija prethodila je 'Britiš petroleumu' (BP). Kao odgovor na eksploataciju, vrlo popularni, demokratski izabrani iranski premijer (proglašen 'čovekom godine' 1951. u magazinu 'Tajm') Muhamed Mosadek nacionalizovao je sva iranska nalazišta nafte. Razularena Engleska potražila je pomoć od svog saveznika SAD. Ipak, obe zemlje strahovale su od vojne odmazde Sovjetskog Saveza, koji bi stao na stranu Irana.

Umesto da pošalju marinice, Vašington je poslao agenta CIA Kermita Ruzvelta (Teodorovog unuka). Posao je obavio briljantno, pridobivši uticajne ljude isplatama i pretnjama. Onda je od njih tražio da organizuju seriju uličnih nereda i nasilnih demonstracija, koje bi stvorile utisak da je Mosadek nesposoban i nepopularan. Na kraju, Mosadek je bio svrgnut, ostatak života proveo je u kućnom pritvoru. Proamerički šah Reza Pahlavi postao je neprikosnoveni diktator. Kermit Ruzvelt pripremio je teren za novu profesiju, onu čijim ću se redovima i ja pridružiti. Ruzveltov taktički potez preoblikovao je istoriju Bliskog istoka i tako učinio nepotrebnim sve stare strategije za građenje imperije."

(Nastavak sledi)

